



První náhrady kyčelních kloubů se u psů prováděly již v 80. letech minulého století, tento zákrok byl ale tehdy vyhrazen pouze pro několik málo zahraničních univerzitních pracovišť.

Endoprotézy kloubů u psů



Rutinně se náhrady kyčelních kloubů začaly realizovat ve vyspělých zemích západní Evropy a v USA teprve od druhé poloviny 90. let.

CEMENTOVANÉ ENDOPROTÉZY

V té době bylo jediným dostupným způsobem implantace endoprotézy „vlepení“ do kosti pomocí speciální pryskyřice, které se běžně říká kostní cement. Cementované endoprotézy jsou i v humánní medicíně dosud nejčastěji používané, a to s ohledem na poměrně jednoduché technické provedení a nižší materiálové náklady. Tyto cementované

systemy ovšem přinášejí celou řadu nevýhod. Hlavní problém představuje u psů i lidí infekce cementu a postupné uvolnění cementu v kosti (aseptické uvolnění). Tyto komplikace lze většinou řešit pouze explantací protézy. Proto se začátkem nového tisíciletí objevily i ve veterinární ortopedii bezcementové systemy. Tyto protézy se v kosti většinou ukotvují pomocí těsného zaražení („press fit“) do kosti. Technicky je provedení o něco náročnější, rizika infekce a uvolnění jsou ovšem výrazně menší. Hlavní nevýhodou těchto protéz je značná finanční náročnost a větší riziko zlomeniny stehenní kosti.

HELICA SYSTÉM

Před několika lety přišel německý ortoped Hach s modifikací bezcementového systému, který se používá v humánní medicíně u mladých pacientů. Zde není implantát zatlučen do kosti, ale mnohem šetrněji zašroubován. Implantát ve stehenní kosti je navíc poměrně malý a nenarušuje kostní dutinu stehenní kosti. Tento systém pojmenovaný Helica TPS je pravděpodobně nejméně invazivní a skýtá pro pacienta minimum rizik. Samozřejmě jsou možné všechny zmíněné komplikace (fraktura, infekce, luxace), ale díky designu implantátu je poměrně jednoduché tyto potíže řešit (revize, explantace, předělání do cementovaného systému). Na základě neuspokojivých výsledků s cementovanými endoprotézami jsme dnes kompletně přešli na Helica endoprotézy.

LUXACE ČEŠKY

V naší každodenní praxi ovšem již delší dobu používáme i jiné endoprotézy než ty kyčelní. Jednou z nejčastějších ortopedických vad u psích pacientů je luxace česky (pately). Valná většina pacientů je dobře řešitelná



klasickými chirurgickými technikami, které znovu navozují fyziologické poměry v kolenním kloubu. Určité procento pacientů ovšem vykazuje tak pokročilé škody v kolenním kloubu, že není smysluplná možnost rekonstrukce kloubu. U těchto pacientů používáme poměrně nový systém endoprotézy kolenní plochy je do kosti navrtána titanová ploténka fixovaná dvěma nebo čtyřmi šrouby (dle velikosti pacienta). Na ploténku se ukotví samotná protéza kladky, která je vyrobena z titanu potaženého tenkou vrstvou diamantového prachu. Tato povrchová úprava zajišťuje, že se protéza neopotřebuje a nezahřívá se při pohybu. Systém je rovněž kompletně necementovaný. Díky nákladné technologii výroby je tato protéza (Patellar Grove Replacement, PGR) bohužel poměrně drahá. Tuto endoprotézu, která se vyrábí v mnoha velikostech, používáme dnes u pacientů od 1 do 80 kg, je to tedy velice univerzální systém.

LOKETNÍ KLOUB

Dysplazie loketního kloubu je velice častým onemocněním velkých plemen psů a následky jsou mnohdy devastující. Dosud byl takzvaný medial compartment syndrom (progressivní destrukce chrupavky v mediální části loketního kloubu následkem dysplazie) považován za neřešitelný problém. Některým pacientům bylo možné pomocí osteotomií zlepšit funkci kloubu (PAUL osteotomie, dynamická osteotomie), nicméně podstatná část pacientů podléhala nadále progresivnímu degenerativnímu změně. Nyní můžeme našim

pacientům nabídnout zcela nové a poměrně revoluční řešení problému. Unikompartmentní endoprotéza loketního kloubu (Canine Unicompartmental Elbow) byla v posledních letech vyvinuta ve spolupráci několika univerzitních



◆ RTG snímek operovaného loketního kloubu

pracovišť v USA (pod vedením prof. Cooka a prof. Krause) a pro veterinární trh byl systém uvolněn v Evropě v roce 2012. Endoprotéza

se implantuje pouze do postižené (mediální) poloviny kloubu, čímž zůstává zdravý zbytek kloubu zachován. Výhodou je výrazně méně invazivní přístup než u stávajících systémů totálních endoprotéz (TER). Také náklady na CUE jsou výrazně nižší než na TER. Na našem pracovišti nyní jako první v České republice provádíme tuto operaci rutinně - a dosavadní výsledky jsou povzbuzující. Celková délka operace je cca 2 hodiny, pooperační rekonvalescence trvá dva až tři měsíce.

SMĚLÉ PLÁNY

Do budoucna máme samozřejmě další vize, které dosud nejsou rutinně dostupné - ať už z důvodu extrémní technické náročnosti, nákladnosti či stavu výzkumu. V blízké budoucnosti se ovšem chystáme zavádět totální endoprotézy kolenních kloubů (systém GenuSYS) či totální endoprotézy loketních kloubů

◆ Jeden den po endoprotéze kyčle pes již končetinu plně zatěžuje

(TATE nebo Sirius). Zda se tyto náročné techniky v blízké budoucnosti stanou rutinou, tak jako tomu je dnes v humánní ortopedii, samozřejmě záleží na mnoha

aspektech, jako je budoucí vývoj psí populace v Evropě, ale také hospodářská situace v jednotlivých zemích střední Evropy, a tím i kupní síla majitelů. ■



▼ INZERCE

PROFI CAGE

Vše pro profesionály

Velký výběr produktů pro chovatele a majitele psů a koček.
Kompletní vybavení salonů a lázní pro psy a kočky.
Vybavení veterinárních klinik.

www.proficage.cz
733 / 320 561

